

УДК: 615.9

КЛЮЧОВІ ІНТЕГРАЛЬНІ МЕХАНІЗМИ ТОКСИЧНОЇ ДІЇ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ

Лук'янчук В.Д., Матвєєва О.В., Савченко Н.В.

ДУ «Інститут фармакології та токсикології НАМН України»
ДП «Державний експертний центр Міністерства охорони здоров'я України»
Національний медичний університет ім. О.О. Богомольця

В основі неспецифічних механізмів токсичної дії ліків будь-якого походження лежить їх хімічна або фізико-хімічна взаємодія з рецепторним апаратом біосубстратів, які представлені головним чином фрагментами молекул білків, в тому числі біотрансформуючих ензимів, транспортних протеїнів, а також ліпопротеїдів, фосфоліпідів, нуклеїнових кислот, полісахаридів. Процес взаємодії молекули лікарського засобу (ліганда) за умов абсолютного чи відносного передозування із зв'язуючими центрами рецепторів біосубстрата у багатьох випадках є зворотнім та потребує структурної перебудови останнього, що включає елементи розпізнавання ксенобіотика білком та адаптації до взаємодії з ним. При цьому край важливим аспектом є питання, що пов'язані з оцінкою конформаційних переходів білкової молекули та вивченням будови її зв'язуючих центрів. В лікарській токсикології для характеристики механізму токсичної дії лікарського засобу варто зважати на наступні постулати. По-перше, - токсична дія ліків пропорціональна кількості активних рецепторів, що взаємодіють з токсикантом. По-друге, токсичність ліків пропорційна афінності їх взаємодії з "активними" рецепторами та значенню біологічної системи, що піддається токсичному пошкодженню, для підтримки гомеостазу організму. Окремі компоненти інтегральних механізмів дії ліків в міжклітинному просторі реалізуються у вигляді електrolітних порушень, зміною кислотно – лужної рівноваги, інактивації структурних елементів міжклітинної рідини, зрушень осмотичного тиску крові. При токсичній дії ліків на структурні елементи клітин відбувається їх структурно - функціональні зміни, при взаємодії з білками порушується їх транспортна, структурна та ензиматична функції.

УДК: 616.441- 085.272:546.23] -036

ВЛИЯНИЕ ПРЕПАРАТОВ СЕЛЕНА НА ТЕЧЕНИЕ АУТОИММУННЫХ ЗАБОЛЕВАНИЙ ЩИТОВИДНОЙ ЖЕЛЕЗЫ

Михайлик Е. А.

Запорізький державний медичний університет
Кафедра клінічної фармакології, фармації, фармакотерапії і косметології

Вступ У зонах з вираженим дефіцитом селену відзначається більш висока захворюваність тиреоїдитом, що обумовлено